

Průběžná zpráva o předsudečném násilí/násilí z nenávisti

1. 4. – 30. 6. 2018

In IUSTITIA, o.p.s.

Shrnutí

In IUSTITIA zjistila v druhém kvartálu roku 2018 celkem **17 incidentů z nenávisti**, které se staly na území České republiky.

Terčem předsudečného násilí se stávali lidé z důvodu své **národnosti či etnicity, barvy pleti, politického přesvědčení, barvy pleti a sexuální orientace či identity** a z důvodů své příslušnosti k dalším skupinám. V tomto kvartálu došlo ke zvýšení útoků motivovaných skutečnou či domnělou **sexuální orientací či identitou oběti**.

Násilí z nenávisti bylo zaznamenáno především **ve veřejném prostoru velkých měst a na internetu**. K útokům docházelo převážně v Hlavním městě Praze (7 incidentů).

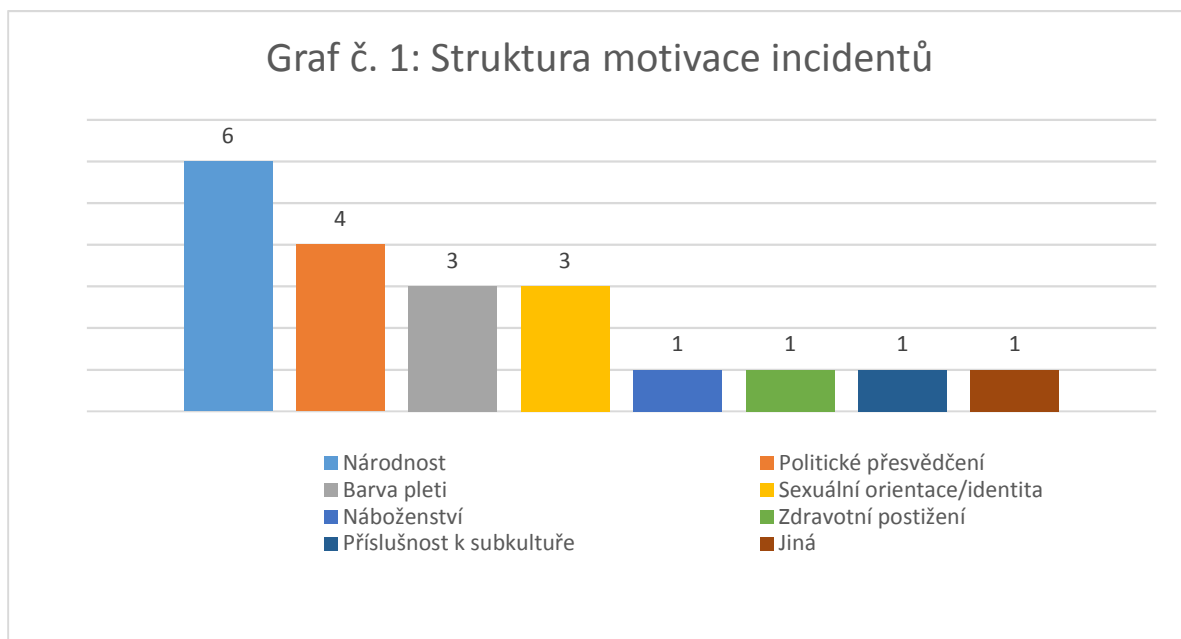
Společenskou atmosféru ovlivňovaly stejně jako v minulém čtvrtletí výroky představitelů SPD Tomia Okamury. Kvůli jejich radikální rétorice vznikaly uvnitř některých parlamentních stran spory o to, zda s touto stranou spolupracovat. Podle některých médií je Okamurovo hnutí zmiňováno i v dosud nezveřejněné výroční zprávě o extremismu Ministerstva vnitra. Sociální síť Twitter začala blokovat odkazy z dezinformačních, rasistických a proruských webových stránek. Státní úřad inspekce práce zaznamenal rekordní počet případů diskriminace při hledání zaměstnání.

Obsah

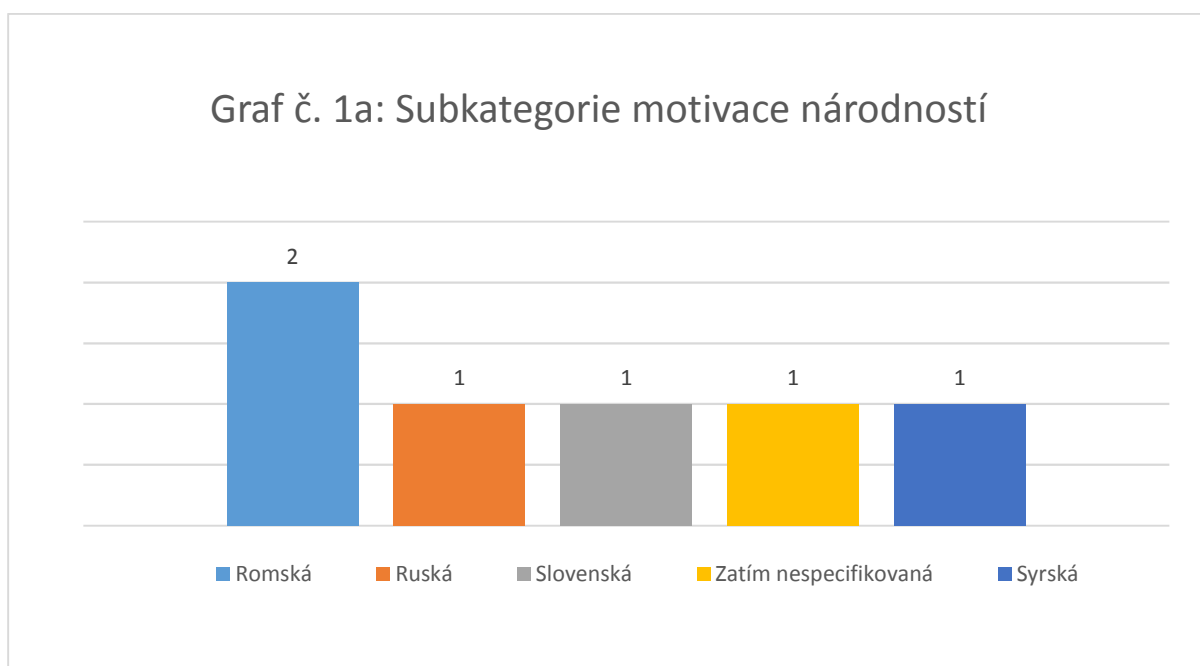
Základní charakteristiky incidentů z nenávisti v tomto období.....	2
Konkrétní významné anonymizované případy	6
Společenské ovzduší ve sledovaném období	6
Poznámky k metodologickým charakteristikám této zprávy	13

Základní charakteristiky incidentů z nenávisti ve sledovaném období

Motivace pachatelů

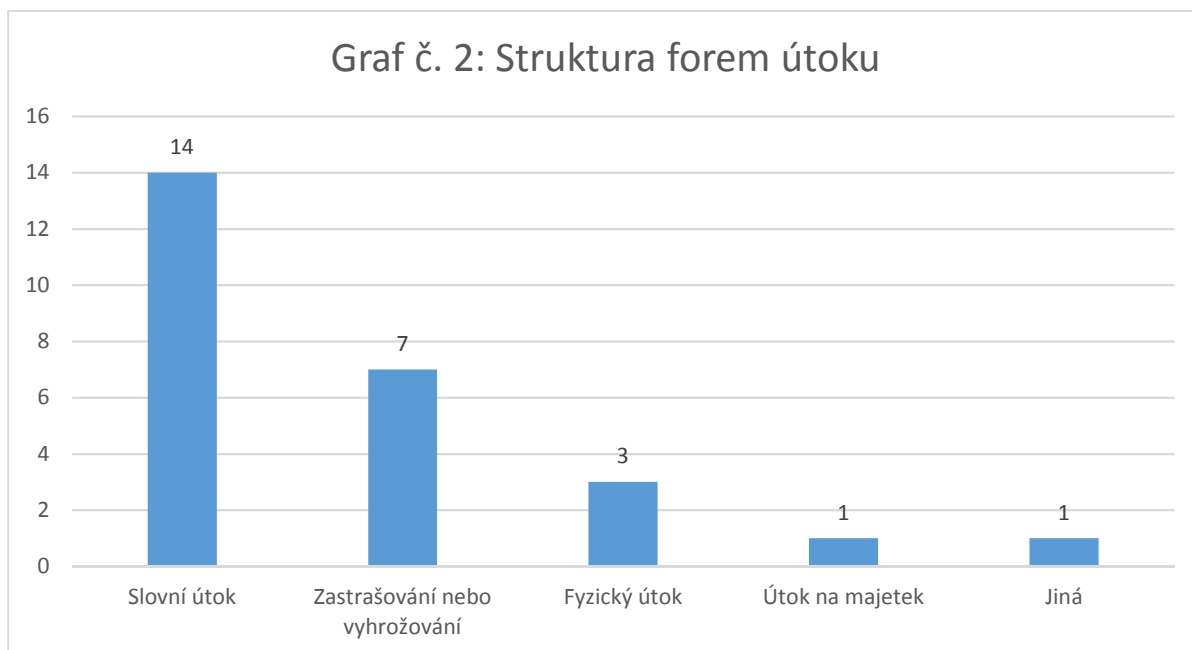

Nejvíce ze zaznamenaných případů bylo motivováno skutečnou či domnělou národností či etnicitou oběti. Tuto motivaci lze ve dvou případech specifikovat jako nenávist vůči Romům, kteří představují typickou oběť násilí z nenávisti v ČR. Další typy národnosti či etnicity se již objevují ojediněle (viz graf č. 1a). Dále se relativně často vyskytly útoky motivované politickým přesvědčením, barvou pleti a sexuální orientací či identitou. Jednou byl zaregistrován útok motivovaný náboženstvím, zdravotním postižením a příslušností k subkultuře. V ostatních případech byla motivace jiná nebo zatím přesně neurčená.

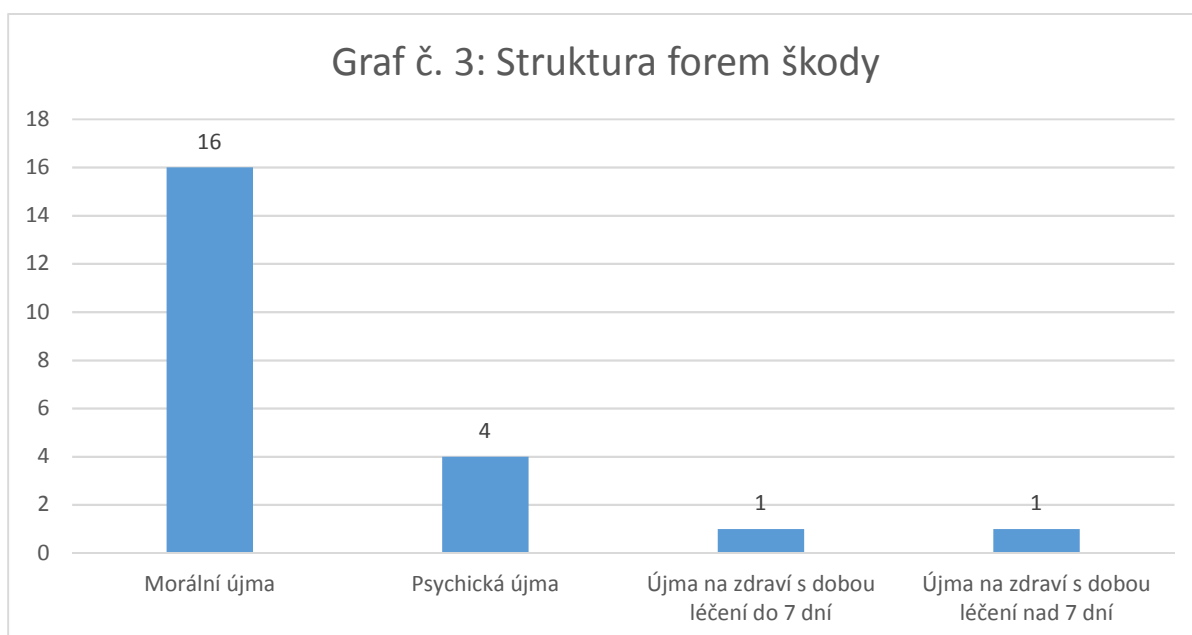

Forma útoku a způsobené škody

Nejčastější formou nenávistného incidentu byl v druhém čtvrtletí 2018 slovní útok. Zaznamenán byl celkem ve 14 incidentech. Na pomyslném druhém místě se umístilo zastrašování nebo vyhrožování se sedmi případy. Třetí nejčastější formou byl fyzický útok (3 případy). Jednou bylo zaregistrován útok na majetek a jiný způsob útoku.

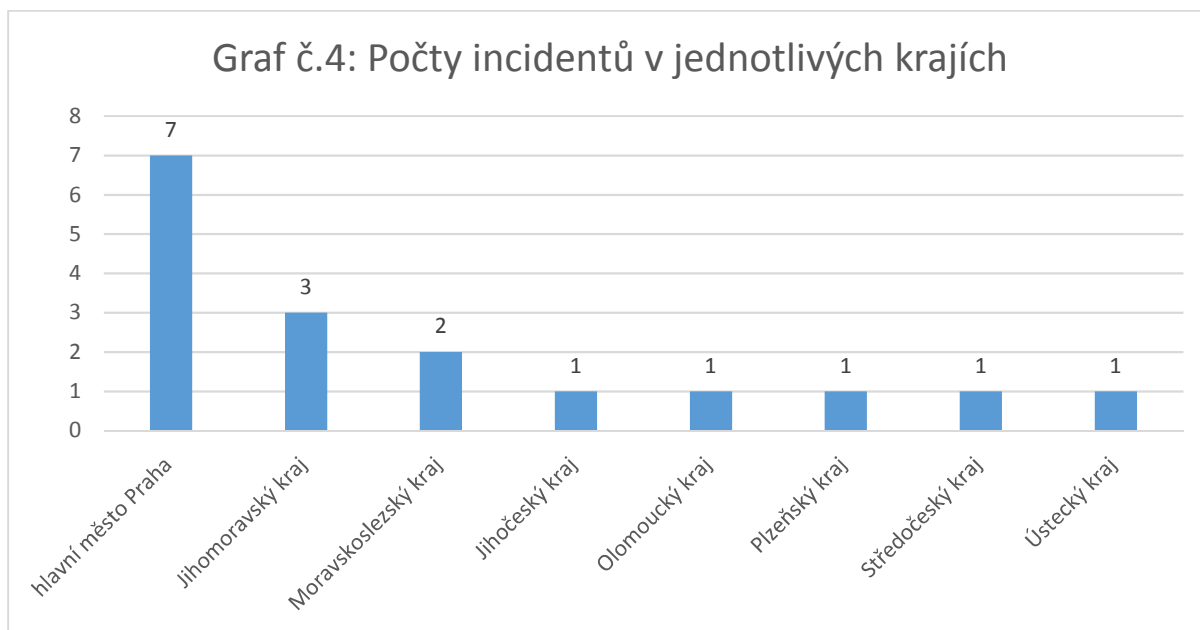

Formám útoku částečně odpovídají i způsobené škody. Nejčastěji se objevovala morální újma (16 případů) a psychická újma (4 případy). Dále byly zaznamenány dva případy újmy na zdraví, a to s různou průměrnou dobou léčení.

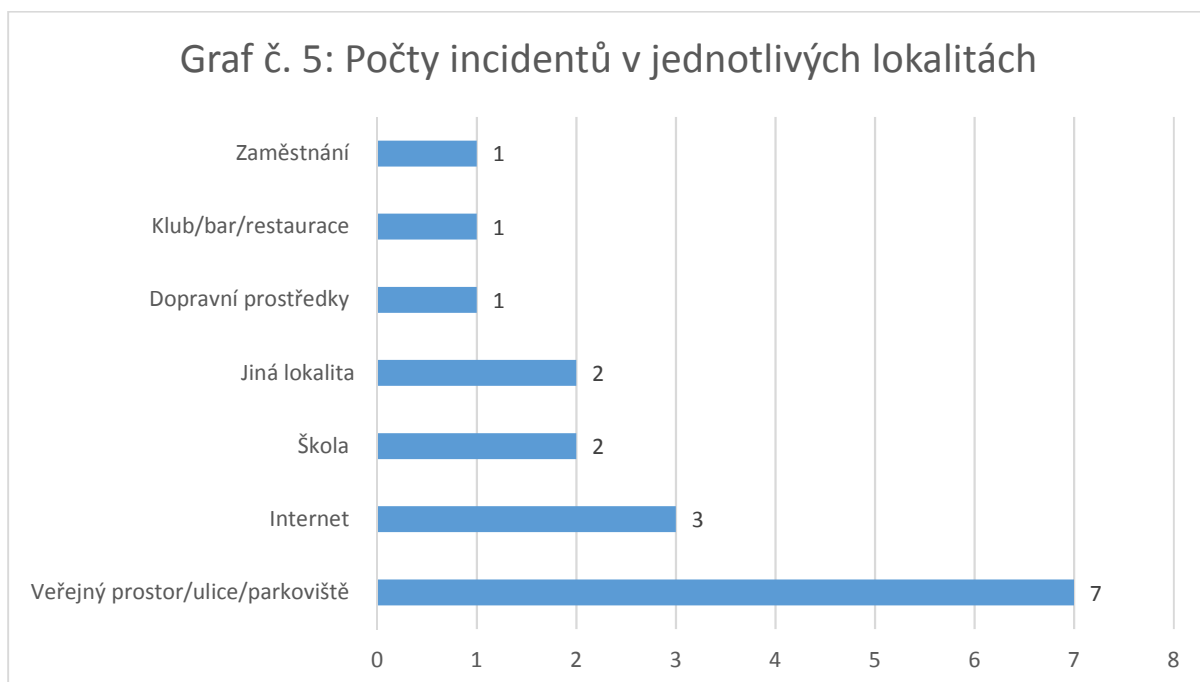

Kraj a lokalita incidentů

Prostorové rozmístění zjištěných incidentů z nenávisti bylo i v druhém čtvrtletí 2018 nerovnoměrné. Z hlediska krajů bylo nejvíce nenávistných útoků spácháno na území Hlavního města Prahy (7 incidentů). Tři incidenty byly zjištěny v Jihomoravském kraji a dva incidenty v Moravskoslezském kraji. Po jednom incidentu bylo zaznamenáno v Jihočeském, Olomouckém, Plzeňském, Středočeském a Ústeckém kraji.

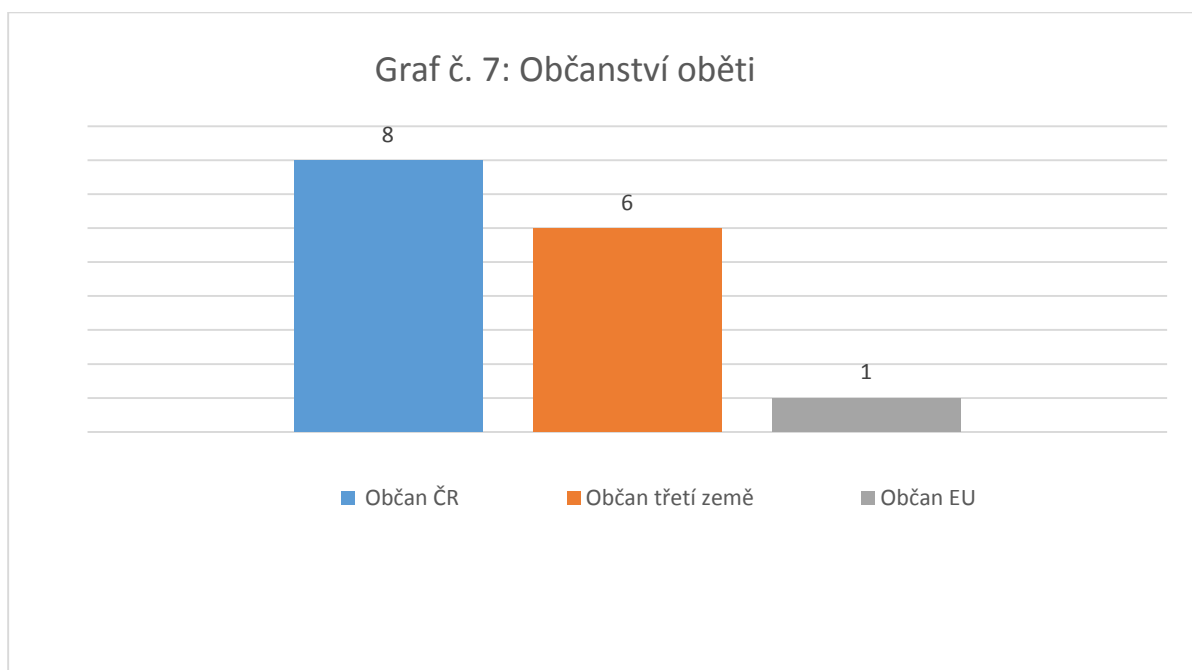
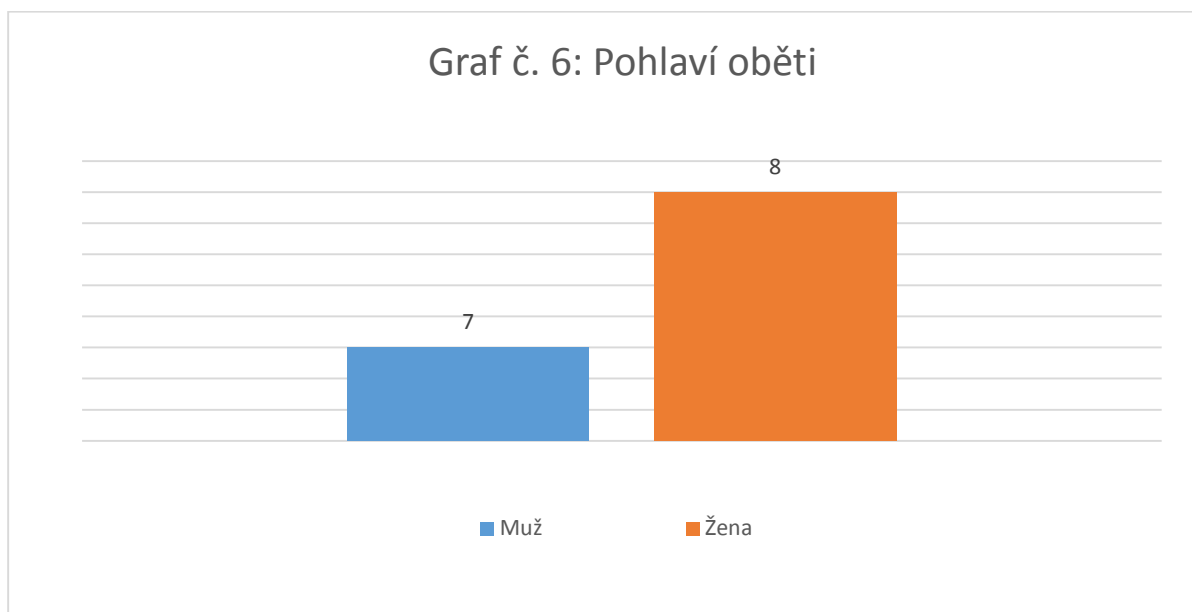

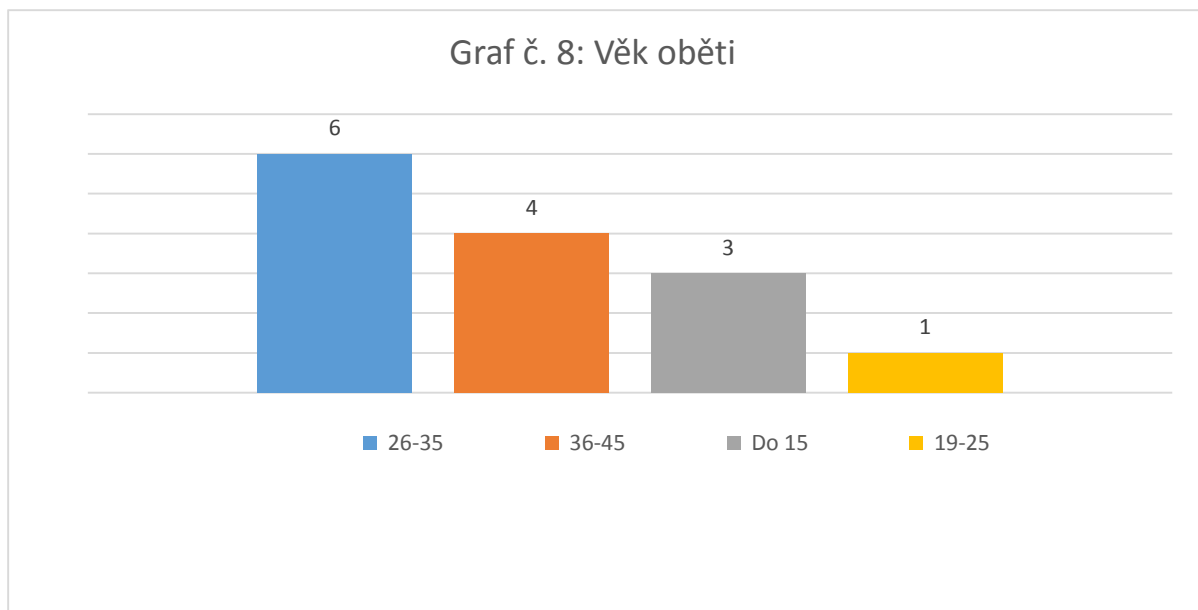
Co do typu lokality můžeme konstatovat, že se sedm incidentů stalo ve veřejném prostoru. Tři útoky proběhly na internetu a dva ve škole. Jeden incident se odehrál v dopravním prostředku, klubu, baru či restauraci, dopravních prostředcích a zaměstnání. Dva incidenty se odehrály v jiném typu lokality.

Charakteristiky napadených

Nyní se krátce zaměříme na charakteristiky napadených. Nejprve poznamenejme, že u jednotlivých incidentů se liší počet zaznamenaných obětí. U některých incidentů není zaznamenána žádná konkrétní oběť, zatímco u jiných jich bylo zjištěno více. V tomto kvartále jsme zaregistrovali 15 konkrétních obětí. Mezi těmito oběťmi převažují mírně ženy (8 případů), muži byli viktimizováni v 7 případech. Z hlediska občanství byli oběti násilí z nenávisti nejčastěji držiteli toho českého (8 poškozených). Naopak na posledním místě jsou občané některého ze států Evropské unie. Uprostřed pak nacházíme oběti mající občanství v některém ze států mimo EU. U věku je patrné, že nejvíce obětí spadá do kategorie 26–35 let.

Významné případy ve sledovaném období

Napadení finalisty zpěvácké soutěže

Na jednoho z finalistů televizní soutěže Česko hledá superstar Sámera Issu zaútočili tři neznámí mladíci v parku, když se ve večerních hodinách vracel z fit centra. Muži se podle napadeného chovali xenofobně a nejprve na něj pokřikovali: „Támhle jde ten známý Arab.“ Následně na něj fyzicky zaútočili. Sámer Issa zůstal po jejich útoku ležet na zemi. Z útoku si odnesl tržnou ránu u oka, monokl a vyvrtnutý kotník.

Hanobení etnika na pietním místě

Na několik informačních tabulí v Památníku v Letech u Písku byly umístěny urážlivé protiromské nápisy. Podle policie, která událost začala vyšetřovat, by se mohlo jednat o trestný čin výtržnictví.

Napadení účastnic mezinárodní konference

Účastnice mezinárodní konference International Communication Association byly opakovaně napadeny během svého pobytu v Praze. Během jednoho z útoků se jich měl nevhodně dotýkat muž. Během druhého útoku byly verbálně napadeny ve večerních hodinách za použití nadávek („Negro“) a vyhrůžek. Napadené osoby se ukryly v nedaleké restauraci, protože nevěděly, jak zavolat policii. Incident ovšem policii nehlásili ani poté.

Společenské ovzduší ve sledovaném období

Politická reprezentace

U příležitosti Mezinárodního dne Romů se sešel ministr zahraničních věcí Martin Stropnický a ministr spravedlnosti Robert Pelikán s Vojtěchem Lavičkou, Richardem Samkem, Martinou Horváthovou a dalšími významnými romskými osobnostmi. Společně diskutovali o zlepšení vzájemného soužití mezi Romy a většinovou společností. Na budově ministerstva byla u příležitosti významného dne vyvěšena romská vlajka.¹

Robert Pelikán také v dubnu oznámil, že končí s kariérou politika a složí i svou funkci poslance, protože se ve svých názorech rozchází s velkou částí spolustraníků z hnutí ANO. Odlišný pohled má především v oblasti lidských práv a na spolupráci s hnutím Tomia Okamury SPD.²

Spolupráci s Okamurovým hnutím řešilo také vedení ČSSD. V dubnu odsouhlasilo usnesení o tom, že na vládní úrovni s hnutím spolupracovat nebudou. Důvodem jsou výroky, ve kterých členové strany odmítali členství České republiky v Evropské unii nebo zpochybňovali holokaust. Vedení usilovalo i o to, aby se vůči hnutí SPD vymezilo také hnutí ANO. Požadovali například, aby byli členové hnutí SPD odvoláni z vedení Poslanecké sněmovny.³

Květnového pietního aktu za oběti romského holokaustu v Letech u Písku se účastnili někteří ministři bývalé vlády premiéra Bohuslava Sobotky Daniel Herman a Jiří Dientsbier. Oba vyznamenal Výbor pro odškodnění romského holokaustu za to, že se významně zasloužili o odstranění vepřína z míst, kde stál koncentrační tábor.⁴

Vláda v demisi premiéra Andreje Babiše zveřejnila návrhy novel zákonů o sociální podpoře a hmotné nouzi. Podle nich by se dávky měly snížit čtyřčlenným a početnějším rodinám. Autoři návrhů vycházeli z programového prohlášení vlády, chtějí zabránit nadužívání dávek.⁵ Návrhy sklidily kritiku opozice i odborníků na sociální politiku a inkluzi.⁶

Občanští členové Rady vlády pro záležitosti romské menšiny opustili na protest červencové jednání rady. Svůj krok odůvodnili tím, že současná vláda nevyslyšela jejich požadavky na zrušení takzvaných bezdoplatkových zón, kde noví nájemníci nezískají doplatek na bydlení, a stažení návrhu novely zákona

¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ministri-stropnicky-a-pelikan-se-sesli-s-romy-na-budove-ministerstva-zahranici-zavlala-romska-vlajka>

² <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2442769-ministr-spravedlnosti-pelikan-chce-skocit-v-politice-uz-nebude-v-pristi-vlade>

³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-cssd-si-nove-zakazali-spolupraci-s-extremistickou-spd>

⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/primy-prenos-pietni-akt-v-letech-u-pisku>

⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/mpsv-navrhuje-snizeni-prispevku-na-bydleni-pocetnejsim-rodinam>

⁶ <https://www.penize.cz/socialni-davky/337025-martin-simacek-stat-si-vyrabi-vlastni-chude>

a hmotné nouzi. Ve svém prohlášení následně uvedli, že odmítají „být nadále pouze loutkami a alibi pro současnou vládu, která ignoruje usnesení romské rady a přijímá opatření, jež existenčně ohrožují desetitisíce nízkopříjmových domácností“.⁷

K vyhlášení bezdoplatkových zón se vyjádřil i prezident Miloš Zeman při své červnové návštěvě Ústeckého kraje. Ve svých výročích útočil na ty, kteří kvůli rozšiřování zón přichází o domov. „Lidé v těchto ubytovnách, kteří se někdy, promiňte mi ta slova, povalují celý den a dávají špatný příklad i svým dětem, protože ty pak absentují ve školní docházce, ti by měli zvednout zadek a jít pracovat,“ uvedl prezident a dodal, že souhlasí i s tím, aby se bezdoplatkovou zónou stalo celé město Ústí nad Labem.⁸ Prezident svá vyjádření pronesl ve chvíli, kdy bylo v důsledku rušení ubytoven v Ústí nad Labem přímo ohroženo bezdomovectvím 230 lidí, z nichž velkou část tvořily malé děti.⁹

Ředitel Zoo Chleby a člen ODS René Franěk nazval na svém facebookovém profilu vévodkyni ze Sussexu a manželku prince Harryho Meghan Markle „cikánkou“. Od výroku se sice distancoval předseda strany Petr Fiala, zastání však Franěk našel například u svého spolustraníka Josefa Provozníka. Po kritických ohlasech se Franěk za svůj výrok omluvil.¹⁰

Za urážlivé výroky o Romech čelil stíhání bývalý náměstek Ministerstva průmyslu a obchodu Karel Novotný, který v září 2017 přirovnal Romy k medúzám, protože jsou „otravný a k ničemu“. Obvodní soud pro Prahu 1 však v květnu 2018 stíhání podmíněně odložil a Novotnému uložil roční zkušební dobu.¹¹

Vláda na konci června obnovila post zmocněnce pro lidská práva a do této funkce jmenovala Martinu Štěpánkovou. Od prosince 2017 dosud byla agenda lidských práv podřazena pod Ministerstvo spravedlnosti, kde Štěpánková pracuje jako náměstkyně.¹² V minulosti Štěpánková působila například jako právnička v Gender Studies, o.p.s. nebo v Poradně pro občanství/Občanská a lidská práva.¹³

Krajní pravice

Dne 1. května se v Plzni sešli příznivci Dělnické strany sociální spravedlnosti, Dělnické mládeže a protiislámského hnutí Blok proti islamizaci. Proti jejich shromáždění se postavilo asi padesát studentů,

⁷ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/primy-prenos-vyjadreni-obcanskych-clenu-rady-vlady-pro-zalezitosti-romske-mensiny>

⁸ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/prezident-podporil-vyhlaseni-zony-bez-doplatku-na-cele-usti>

⁹ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-usti-skonci-dve-ubytovny-dotkne-se-to-230-lidi>

¹⁰ Zdroj: https://zpravy.idnes.cz/ods-rasisticke-vyroky-rene-franek-zoo-chleby-petr-fiala-jan-skopecek-harry-meghan-gg2-/domaci.aspx?c=A180522_103853_domaci_bja

¹¹ Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/exnamestek-a-exclen-cssd-novotny-prirovnal-romy-k-meduzam-soud-podminene-zastavil-jeho-stihani>

¹² Zdroj: <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/vlada-ozivila-pozici-zmocnence-pro-lidska-prava-nove-byla-zmocnenkyni-jmenovana-martina-stepankova>

¹³ Zdroj: <https://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/organizacni-struktura/mgr--martina-stepankova--mpa-152710/>

na které neonacisté zaútočili. Dva sympatizanti Dělnické strany sociální spravedlnosti byli předvedeni policií, protože narušovali veřejný pořádek.¹⁴

Ministerstvo vnitra dosud nevydalo výroční zprávu o extremismu. Ačkoli dříve býval dokument zveřejňován už v květnu, letos se podle Aktuálně.cz její vydání zastavilo u ministra vnitra Lubomíra Metnara (ANO) kvůli tomu, že zpráva věnuje velký prostor parlamentnímu hnutí SPD. V přípravné verzi se prý doslova píše, že „některá vyjádření představitelů hnutí SPD jsou radikálnější než vyjádření představitelů tradičně pravicově extremistických stran“. Aktuálně.cz upozorňuje na skutečnost, že premiér v demisi Andrej Babiš bude možná v budoucnu podporu Okamurova hnutí potřebovat při hlasování ve sněmovně, proto s vydáním zprávy ministerstvo vyčkává.¹⁵ Zmínky o hnutí ve zprávě o extremismu kritizovala i kancelář prezidenta republiky Miloše Zemana. Podle ní „je nepřijatelné, aby autoři pranýřovali politické a jiné subjekty jen proto, že nesdílejí jejich pohled na určité společenské jevy“.¹⁶

Radikální rétoriku SPD předvedla v červnu místopředsedkyně krajského hnutí SPD v Karlových Varech Věra Maříková, když se rozčilovala nad černošskou dívkou zobrazenou na reklamě umístěné na stánku s trdelníkem. "Když vezmu, že trdelník patří Čechům, tak obrázek černošky se zmrzlinou je i pro mě dosti nevhodný. Jak vysvětlit firmě, že tento obrázek se k našemu trdlu opravdu nehodí?" napsala na svém facebookovém profilu Maříková. Po zveřejnění jejího komentáře v médiích příspěvek smazala. Radek Klein, jednatel společnosti Trdlokafe provozující stánek, odmítl rasismus v jakékoliv formě a stížnost Maříkové označil za nepřijatelnou.¹⁷

Místní samospráva

Město Liberec odmítlo poslat zprávu o stavu romské menšiny podle metodiky Úřadu vlády. Náměstek primátora pro školství, sociální věci a kulturu ze Strany zelených uvedl, že ji považuje za nevhodnou, protože je „založena na předávání stereotypů, sčítání menšiny neromskou majoritou a nepřijatelné statistické výchylce“. Místo toho Liberec nabídl informace získané podle vlastní metodiky. Podklady pro zprávu vytvořila Asociace romských představitelů Libereckého kraje. Ze zprávy vyplývá, že na území stotisícového města žije přibližně 8 450 Romů.¹⁸

¹⁴ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/priznivci-dsss-napadli-na-shromazdeni-v-plzni-odpurce-neonacismu-musela-zasahovat-policie>

¹⁵ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/spd-je-vetsi-hrozba-nez-tradicni-extremiste-pise-vnitro-ve-z/r~be5e2d6e634011e89dcc0cc47ab5f122/?redirected=1531352206>

¹⁶ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/naprosto-neprijatelne-vyskrtnete-spd-ze-zpravy-o-extremismu/r~61b6bd60709711e8a302ac1f6b220ee8/>

¹⁷ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/trdelnik-patri-cechum-cernoska-je-nevhodna-kritizuje-politic/r~51d9d31a6a5611e8ad4a0cc47ab5f122/>

¹⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/romy-musi-scitat-samotni-romove-liberec-poveril-romskou-organizaci-zpracovanim-zpravy-pro-urad-vlady>

Takzvané bezdoplatkové zóny neboli místa se zvýšeným výskytem nežádoucích jevů, ve kterých noví obyvatelé nedostanou doplatek na bydlení, budou brzy až v 71 českých městech a obcích. Informaci přinesl Institut pro sociální inkluzi. Zavedení zón podle institutu pouze prohloubí sociální vyloučení a lidem v tísní zhorší sociální situaci.¹⁹

V Ústí nad Labem byly na konci června zavřeny dvě ubytovny. Na ulici se kvůli tomu málem ocitlo 230 lidí, z toho 80 dětí. Vystěhovaní lidé nemohli ve městě, kde je vyhlášeno 22 bezdoplatkových zón, najít nové bydlení.²⁰ Magistrát zpočátku odmítal poskytnout vystěhovaným rodinám náhradní ubytování a odkazoval je na služby neziskových organizací. Díky práci místních aktivistů ze sdružení Konexe, otevřeným dopisům profesních asociací sociálních pracovníků kritizujících postup magistrátu a usilovné snaze místostarosty centrálního obvodu Karla Kariky ze Strany zelených se podařilo najít ke konci června ubytování pro většinu lidí. 25 vystěhovaných lidí ale ještě v den přípravy průběžné zprávy o předsudečném násilí přespávalo v ústecké tělocvičně.²¹

Město Most odmítlo respektovat výzvu Ministerstva vnitra, aby zrušilo část vyhlášky o takzvané nulové toleranci, podle které není možné například sedět ve veřejném prostranství mimo místa k tomu určená. Podobné vyhlášky v Litvínově a Varnsdorfu už v minulosti zrušil Ústavní soud na návrh ombudsmanky.²²

Zastupitelé Ústeckého kraje odmítli možnost dotování školních obědů pro děti ohrožené chudobou. Z dotačního programu, který nabízel 400 milionů korun z Fondu evropské pomoci, se za poslední čtyři roky vyčerpalo v celé ČR jen okolo 60 milionů korun. Ústecký kraj se do programu nezapojil vůbec.²³

Bezpečnostní složky

Ombudsmanka Anna Šabatová ve své výroční zprávě za rok 2017 uvedla, že v případě střelby na letním táboře romského pěveckého souboru Čhavorenge policie pochybila, když po oznámení střelby na místo nepřijela. Podle ombudsmanky se policisté nechovali profesionálně a nepřispěli ke zklidnění situace. Incident se stal v létě 2016. Policie pochybení uznala.²⁴

¹⁹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/zony-bez-doplatku-na-bydleni-hodla-vyhlasi-71-obci-a-mest>

²⁰ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/profesni-asociace-socialnich-pracovniku-vyzyvaji-usti-nad-labem-aby-nezneuzivalo-socialni-praci-k-sikane-chudych>

²¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/v-telocvicne-predlicke-skoly-zustava-stale-25-obyvatel-zrusenych-ubytoven-lze-je-financne-nebo-materialne-podporit>

²² <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/mesto-most-ignoruje-rozhodnuti-ustavniho-soudu-a-odmita-zrusit-vyhlasiku-zakazujici-sezeni-mimo-lavicky>

²³ https://usti.idnes.cz/platba-skolni-obedy-chude-deti-zamitnuti-zastupitelstvo-ustecky-kraj-1zo-/usti-zpravy.aspx?c=A180616_409207_usti-zpravy_vac2

²⁴ https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/zpravy_pro_poslaneckou_snemovnu/Vyrocní-zpráva-2017_web.pdf

Policie připravuje nový webový formulář, prostřednictvím kterého by lidé mohli nahlašovat nenávistný obsah na internetu a dokonce podávat i trestní oznámení. Nový formulář nahradí dosavadní aplikaci, která od roku 2012 sloužila k nahlašování závadného obsahu na internetu, ale podle policie nebyla dostatečně efektivní.²⁵

Média a kultura

Rappeři Rytmus a P.A.T. zveřejnili videoklip k písni s názvem Neprispôsobiví, ve které zpívají o rasismu vůči Romům. Hudebníci v písni upozorňují především na stereotypy v médiích, které umožňují šíření předsudků mezi lidmi.²⁶

Na přelomu května a června se už po dvacáté uskutečnil festival romské kultury Khamoro. Návštěvníkům nabídl hudbu, módní přehlídku, umělecké výstavy i odborné konference.²⁷

Sociální síť Twitter začala na začátku června blokovat odkazy na dezinformační webové stránky, které zveřejňují nepravdivý, proruský orientovaný nebo rasistický obsah. Patří mezi ně například web Aeronet, AC24 nebo Parlamentní listy. Poslední zmíněný web nazval opatření sociální sítě cenzurou. Sérii komentářů k tématu vydal na svém oficiálním twitterovém účtu i mluvčí českého prezidenta Jiří Ovčáček, který rád a často sdílel obsah blokováných webových stránek.²⁸

Lídr skupiny Ortel Tomáš Hnídkovi (známému jako Tomáš Ortel) odňal Krajský soud v Plzni cenu pojmenovanou po písničkáři Karlu Krylovi, kterou mu udělil spolek Lidé lidem. Spolek zažalovala vdova po Karlu Krylovi Magdalena Krylová a soud rozhodl, že bez souhlasu pozůstalých neměl spolek na pojmenování ceny právo. Advokát žalující strany argumentoval tím, že spolek zneužil Krylovo jméno pro politickou agitaci. Upozornil také na Hnídkovu extremistickou minulost v neonacistické skupině Conflict 88. Web Novinky.cz zmiňuje zároveň i Hnídkovu svatbu v dubnu 2018 v den výročí narození Adolfa Hitlera na zámku Zbiroh, kde během druhé světové války sídlilo velitelství SS.²⁹

Ostravské Divadlo Petra Bezruče uvedlo premiéru hry s názvem #nejsemrasista_ale, která reaguje na nenávistné příspěvky v internetových diskusích.³⁰ Na aktuální společenské dění odpovídala i divadelní hra Naše násilí a vaše násilí, která byla uvedena v rámci festivalu Divadelní svět Brno v Divadle Husa na

²⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/policie-konci-aplikaci-pro-zavadovy-obsah-webu-pripravuje-novou>

²⁶ <http://www.romea.cz/cz/kultura/hudba/cesi-a-slovaci-jsou-nenavisti-opily-rytmus-ma-novy-videoklip-ktery-poukazuje-na-rasismus-vuci-romum>

²⁷ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/khamoro-slavi-20-let>

²⁸ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/twitter-zacal-blokovat-weby-sirici-nenavist-a-dezinformace-parlamentni-listy-aeronet-ovcacek-a-dalsi-zuri>

²⁹ <https://www.novinky.cz/krimi/475457-soud-pripravil-zpevaka-ortela-o-cenu-ktera-nesla-jmeno-karla-kryla.html>

³⁰ http://www.romea.cz/cz/kultura/nejsemrasista_ale-divadelni-inscenace-zamerena-na-nenavistne-komentare-v-internetovych-diskuzich

provázku. Představení vyvolalo bouřlivé reakce už dlouho před brněnskou premiérou. Kritikům se nelíbila scéna, kde postava znázorňující Ježíše znásilňuje muslimskou ženu. Krátce po začátku inscenace narušili asi na hodinu představení členové hnutí Slušní lidé, kteří na pódiu vytvořili řetěz a odvést je musel až policejní antikonfliktní tým.³¹ Hnutí Slušní lidé podalo kvůli hře na divadlo trestní oznámení. Trestnímu oznámení kvůli narušení představení čelí ale i členové hnutí. Podala jej senátorka Eliška Wagnerová.³²

Obyčejní lidé

Ombudsmanka Anna Šabatová upozornila na vzrůstající počet nenávistných projevů na internetu. Pachatelé se podle ní častěji stávají běžní lidé, kteří nejsou členy extremistických skupin. Při komunikaci na internetu lidé ztrácí zábrany a často ani neví, že se dopouští protiprávního jednání.³³

Státní úřad inspekce práce zveřejnil zprávu, podle které v roce 2017 zaznamenal 123 případů diskriminace při hledání zaměstnání, což je nejvíce za poslední čtyři roky. Závadné byly podle inspekce často už texty inzerátů, kde zaměstnavatelé přímo uváděli, že hledají pracovníky určitého pohlaví či věku, nebo že nechtějí zaměstnance romského původu.³⁴

Zpravodajskému webu Romea.cz se svěřila romská žena s nepříjemnými zážitkem svých dcer v drogerii Teta. Kvůli jejich romskému původu si k nim stoupla jedna z prodavaček a zaměřila svou pozornost výhradně na ně i přesto, že okolo byli i další zákazníci. Ženy zažily nepříjemný pocit ponížení.³⁵

Přibližně čtyři stovky lidí se v Praze už po patnácté účastnili Pochodu dobré vůle, aby si připomněli památku židovských obětí holokaustu. Pochod zakončil vzpomínkový program Všichni jsme lidi.³⁶

V Liberci se na konci června objevilo sedm dřevěných křížů na památku dětských obětí romského holokaustu. Kříže byly vztyčeny na místě bývalého koncentračního tábora, odkud byly v roce 1943 ženy poslány do Ravensbrücku a Buchenwaldu a muži do Osvětimi. Bylo mezi nimi i sedm chlapců ve věku od několika měsíců do tří let. Všichni zemřeli.³⁷

³¹ <https://art.ihned.cz/c1-66150310-aktiviste-narusili-zacatek-kontroverzni-inscenace-v-divadle-husa-na-provazku-postava-jezise-behem-predstaveni-znasilnuje-muslimku>

³² https://www.irohlas.cz/zpravy-domov/eliska-wagnerova-senatorka-slusni-lide-brno-divadelni-predstaveni-divadelni_1805312155_haf

³³ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/ombudsmanka-narusta-pocet-nenavistnych-projevu-na-internetu-od-beznych-obcanu-kteri-nejsou-napojeni-na-extremisty>

³⁴ https://www.irohlas.cz/zpravy-domov/diskriminace-romove-rasa-pohlavi-inspekce-prace_1804060625_pj

³⁵ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/nehci-uz-nad-ponizujicim-dohledem-prodavacu-v-obchodech-mavnout-rukou-rika-zena-po-zazitku-v-drogerii>

³⁶ <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/stovky-lidi-se-v-praze-ucastnily-pochodu-proti-antisemitismu>

³⁷ Zdroj: https://liberecky.denik.cz/zpravy_region/foto-pamatku-romskych-deti-ucti-krize-chlapci-se-stali-obeti-holocaustu-20180626.html

Poznámky k metodologickým charakteristikám této zprávy

U kategorie motivace, formy a škody je třeba doplnit, že incident mohl být charakterizován více než jedním znakem. U některých incidentů naopak mohly být znaky neznámé nebo zatím neobjasněné. Proto je nutno k jejich interpretaci přistupovat opatrně.

Případy popsané v kvartální zprávě jsou ty, které byly zaregistrovány zaměstnanci a zaměstnankyněmi organizace In IUSTITIA během terénní práce a vlastního monitoringu médií. Dále některé případy nahlásili sami poškození či svědci. Motivace incidentů je identifikována jako předběžná – expertní. In IUSTITIA se snaží tyto incidenty ověřovat zejména ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení. Dále IN IUSTITIA do své výroční zprávy monitorující násilí z nenávisti v ČR přebírá incidenty z policejních statistik po uplynutí sledovaného období. Z těchto důvodů je možné, že se výstupy pozdějších analýz budou od dat uvedených výše lišit.

Neprošlo jazykovou korekturou.